Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Reactienota zienswijze

Bestuurlijke reactie op de zienswijze bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM

Op 6 mei is de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool en het ontwerp Bedrijfsplan Groene Metropool aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeente en Provincie om aan de raden en/of Staten aan te bieden voor een zienswijze.

Alle raden en Provinciale Staten hebben een reactie gestuurd. De voorgenomen fusie van de Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) tot de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1 januari 2026 is door de deelnemende raden en Provinciale Staten in brede zin positief ontvangen. Vrijwel alle ingediende zienswijzen op de ontwerp gemeenschappelijke regeling en het ontwerp bedrijfsplan onderschrijven de noodzaak en de meerwaarde van een toekomstbestendige organisatie die in staat is de steeds complexere VTH-taken kwalitatief goed, efficiënt en toekomstbestendig uit te voeren.

Tegelijkertijd worden door meerdere deelnemers belangrijke aandachtspunten meegegeven. Deze kunnen in vijf rode draden worden samengevat:

1. Financiële duidelijkheid en beheersing

Veel zienswijzen wijzen op het feit dat de financiële consequenties van de fusie nog niet volledig in beeld zijn. Het gaat daarbij om implementatie- en frictiekosten, liquidatiekosten en mogelijke schaalvoordelen. Deelnemers benadrukken dat de fusie kostenneutraal moet verlopen en dat tarieven voor de dienstverlening zo laag mogelijk moeten blijven.

2. Behoud van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening

Raden en Provinciale Staten hechten er sterk aan dat de dienstverlening tijdens en na het fusietraject onverminderd doorgaat. Daarbij wordt nadruk gelegd op zorgvuldigheid, klantgerichtheid en het centraal stellen van inwoners en bedrijven.

3. Nabijheid en herkenbaarheid van de organisatie

Verschillende gemeenten vragen aandacht voor het behoud van korte lijnen en regionale binding. Zij vrezen dat schaalvergroting kan leiden tot grotere afstand tussen de omgevingsdienst en de gemeenten, inwoners en bedrijven.

4. Duidelijke informatievoorziening en betrokkenheid

Meerdere deelnemers onderstrepen dat een stevige informatiepositie van raden en Provinciale Staten noodzakelijk is om hun kaderstellende en controlerende rol te

kunnen uitoefenen. Daarbij wordt gevraagd om expliciete borging in de regeling van welke stukken (zoals kadernota, evaluaties, informatieprotocol en financieringssystematiek) ter zienswijze moeten worden voorgelegd.

5. Aandacht voor personeel

Een fusie brengt onzekerheid met zich mee voor medewerkers. Vanuit verschillende gemeenten wordt gevraagd om zorgvuldig met personeel om te gaan, helderheid te bieden en de gevolgen van de fusie zo beperkt mogelijk te houden.

Gezamenlijke reactie Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur is de deelnemers erkentelijk voor de constructieve houding en de brede steun voor de fusie. De genoemde aandachtspunten worden volledig herkend.

1. Voor de financiën geldt dat transparantie en monitoring leidend zijn. Er is mede naar aanleiding van de zienswijzen een notitie bijgevoegd die ingaat op de financiële consequenties van de fusie.
2. Het behoud van kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, ook tijdens de overgangsfase, is een leidend principe. Hiervoor zijn maatregelen getroffen en hierover wordt periodiek gerapporteerd.
3. Ten aanzien van nabijheid blijven de locaties Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden en wordt ingezet op een toegankelijke en herkenbare organisatie. De leefomgeving staat centraal in alles wat ODGM doet – voor inwoners en bedrijven, namens gemeenten en provincie. ODGM werkt aan een gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving door onze wettelijke taken zorgvuldig, voorspelbaar en met oog voor kwaliteit uit te voeren. Daarbij is ODGM duidelijk in haar communicatie, goed bereikbaar en leveren maatwerk waar nodig. Zo borgen we samen de kwaliteit van de leefomgeving, nu en in de toekomst.
4. Bij de verdere uitwerking van het informatieprotocol wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de zorgen van de raden en Provinciale Staten. Daarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen voldoende houvast en de nodige bestuurlijke flexibiliteit. Het voornemen is om het Algemeen Bestuur van de nieuwe dienst te adviseren dit protocol aan de raden en Staten voor te leggen voor zienswijzen.
5. Wat betreft het personeel geldt dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht, met betrokkenheid van de Bijzondere Ondernemingsraad, en met oog voor individuele belangen en collectieve continuïteit.

Het Algemeen Bestuur streeft naar een robuuste, toekomstbestendige en betrouwbare Omgevingsdienst Groene Metropool, waarin kostenbeheersing, kwaliteit en nabijheid centraal blijven staan en de betrokkenheid van raden en Provinciale Staten stevig wordt geborgd.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Hieronder wordt nader ingegaan op uw zienswijze en de reactie van het Algemeen Bestuur daarop.

Zienswijze

Allereerst danken wij u voor uw inzet om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking tussen de deelnemers en opdrachtgevers van de omgevingsdiensten die in de regio werkzaam zijn, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Zienswijze Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

1. De raad ziet graag dat in artikel 14, lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool wordt opgenomen welke besluiten in ieder geval voor een zienswijze aan de raden worden voorgelegd. Het gaat dan naast de in artikel 14, lid 3 genoemde besluiten, ook om besluiten over:

- Het (nog op te stellen) informatieprotocol
- De kadernota
- De periodieke evaluatie
- Een van de regeling afwijkende uittredingsregeling
- De te ontwikkelen financieringssystematiek die per 2028 in werking moet treden.

De reden voor deze wens is dat de raad een nadere duiding mee wil geven wat hij in ieder geval onder de algemene term van besluiten van groot financieel en politiek belang vindt vallen.

De consequentie van dit raadsbesluit is dat artikel 22 van het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool in overeenstemming dient te worden gebracht met het gewijzigde artikel 14, lid 3 van het ontwerp van de hiervoor genoemde gemeenschappelijke regeling.

2. In het verlengde van de dienstverlening wil onze gemeente wijzen op het volgende. De naam ‘Groene metropool’, hoewel bekend bij gemeentebesturen en ambtenaren, wordt niet gebruikt door onze burgers en is hen grotendeels onbekend. Inwoners van de betrokken gemeenten kennen de regio als simpelweg ‘Regio Arnhem-Nijmegen’. Om verwarring en frustraties bij burgers te voorkomen, heeft het onze sterke en dringende voorkeur om de fusie door

te zetten onder de meer voor de hand liggende naam Omgevingsdienst Regio Arnhem-Nijmegen (ODRAN).

Een heldere naam zorgt ervoor dat inwoners makkelijker de omgevingsdienst kan vinden. We schatten in dat ook bij gemeentebesturen, als wordt gesproken over de Groene Metropoolregio, eerder wordt gedacht aan de al bestaande Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, die zich bezighoudt met opgaven in het ruimtelijk domein, dan aan de Omgevingsdienst.

We willen verder u drie aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

- *Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld*
  De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

- *Behoud van nabijheid en dienstverlening*
  Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

- *Klanttevredenheid, prijs en dienstverlening*
  Wij hechten grote waarde aan het samenspel tussen klanttevredenheid, prijs en dienstverlening Daarom vragen wij om blijvende aandacht voor deze aspecten en stellen wij het op prijs hierover geïnformeerd te blijven. Dit komt tot uiting in de volgende punten:
  - Stel duidelijke en toetsbare criteria vast voor kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal de klanttevredenheidsscores behaalt van de ODRN.
  - Leg bij de inrichting van de organisatie na de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast.
  - Gebruik de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem als leidraad voor de bestuurlijke inzet richting de fusie.
  - Borg dat de dienstverlening aan inwoners en ondernemers zichtbaar, toegankelijk en begrijpelijk blijft.
  - Informeer de gemeenteraad gedurende de eerste twee jaar na de fusie, op basis van de bestuursrapportages van het college, over de voortgang van de fusie — inclusief prestaties op het gebied van prijs-kwaliteitverhouding en klanttevredenheid.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Wijchen voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Het Algemeen Bestuur erkent het belang dat de raad hecht aan een stevige informatiepositie van gemeenteraden en Provinciale Staten. In de ontwerp-GR is daarom vastgelegd in artikel 14 lid 3 dat het Algemeen Bestuur kan besluiten om raden en Provinciale Staten bij besluiten van groot politiek en financieel belang om een zienswijze te vragen. Daarmee is er ruimte om in te spelen op de zorgen zoals verwoord in uw zienswijze.

Uw verzoek om dit nader te specificeren en enkele onderwerpen expliciet te benoemen wordt goed begrepen. Het Algemeen Bestuur onderschrijft dat raden en Provinciale Staten hun kaderstellende en controlerende rol alleen goed kunnen uitoefenen met een heldere en transparante informatievoorziening. Tegelijkertijd is het van belang een zorgvuldige balans te vinden tussen de inzet die een zienswijzeprocedure vraagt van het ambtelijk apparaat en het gewicht van de betreffende stukken. Door het Algemeen Bestuur de ruimte te laten om hierin een afweging te maken, blijft zowel de mogelijkheid om zienswijzen te vragen als een doelmatige inzet van capaciteit gewaarborgd.

In de verdere uitwerking van de informatieprotocollen voor de ODGM zal de door u gevraagde zorgvuldige betrokkenheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij wordt gestreefd naar een duidelijke specificatie waar nodig, maar ook naar voldoende flexibiliteit om te kunnen inspelen op onvoorziene situaties en bestuurlijke actualiteit. Wanneer het informatieprotocol aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd, zal het advies worden meegenomen om dit protocol tevens voor zienswijzen aan de raden en Provinciale Staten voor te leggen (daarbij gebruikmakend artikel 14 lid 3 van de nieuwe GR).

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar

niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en een beperkt aantal deelnemers van ODRA en ODRN een zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en om die reden hebben wij ten behoeve van de toestemmingsfase een nadere uitwerking van de financiële implicaties bijgevoegd als separaat document.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. Daarbij zal tevens rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer van de raad van Arnhem. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Tot slot onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.